

1987, 4. listopadu – Sdělení VONS č. 698 „Soud potvrdil výpověď Jarmily Strejcové“ o soudním jednání u Okresního soudu v Hradci Králové ve věci výpovědi dané Jarmile Strejcové Střední zdravotnickou školou v Hradci Králové v souvislosti s případem Vladimíra Fučíka a spol., v příloze text pedagogického slibu.

Dne 16. 10. 1987 se před senátem Okresního soudu v Hradci Králové za předsednictví JUDr. Věry Adámkové konalo již páté, závěrečné stání v pracovních právních procesech, jímž se Jarmila Strejcová domáhá neplatnosti výpovědi ze zaměstnání vychovatelky, dané jí k 28. 2. 1987¹ proto, že při domovní prohlídce v dubnu 1985² byla v jejím bytě nalezena náboženská literatura (viz naše sdělení č. 681)³.

Právní zástupce J. Strejcové JUDr. Ján Čarnogurský, který nahradil JUDr. Josefa Průšu, soudem vyloučeného z dalšího jednání, poukázal na nelidskost celého postupu (J. Strejcová je vyhozena na dlažbu po 27 letech kladně hodnoceného působení ve funkci vychovatelky a tři roky před odchodem do důchodu) a na celou řadu formálních závad. Zejména však zdůraznil, že odpůrce před soudem opakovaně prohlásil, že výpověď nedává pro náboženské vyznání. Má-li obžalovaná podle Ústavy ČSSR právo na náboženské vyznání a přiznává-li jí toto právo i odpůrce, její bývalý zaměstnavatel, má tedy nepochybně i právo mít u sebe náboženskou literaturu.

Senát okresního soudu však přesto rozsudkem, doručeným dne 23. 10. 1987, žalobu J. Strejcové zamítl a uznal tím výpověď za platnou. Rozsudek není pravomocný, je velmi pravděpodobné, že se J. Strejcová odvolá ke krajskému soudu.⁴

Rozsudek obsahuje celou řadu nesrovnalostí. Pro ilustraci přesně ocitujeme a okomentujeme jedinou větu z jeho odůvodnění: „Je zcela nepochybným a musí to uznat i navrhovatelka, pokud by byla zjištěna okolnost, že u ní byla nalezena nelegální literatura v době, kdy by se např. ucházela o vznik pracovního poměru vychovatelky,

pracovní poměr by s ní navázán být nemohl.“⁵ Především upozorňujeme, jak to ostatně učinil již právní zástupce J. Strejcové, doktora práv Věru Adámkovou, že čs. právní řád nezná pojem „nelegální literatury“ a že jím tudíž nesluší operovat v právně závazných dokumentech. Tvrzení rozsudku „je zcela nepochybným a musí uznat i navrhovatelka“ si pak dovolujeme zpochybnit jedním konkrétním případem. Paní Marie Ruth Křížková, aktivní katolička, signatářka Charty 77 a její mluvčí v roce 1983, nejen vlastní obdobnou literaturu jako Jarmila Strejcová, ale řadu z těchto textů sama napsala nebo spolupodepsala. Přesto byla k 1. 9. 1987, s plným vědomím zaměstnavatele o těchto skutečnostech, přijata jako učitelka základní školy.

Výpověď i stvrzující rozsudek se dovolávají pedagogického slibu, který měla J. Strejcová držením náboženské literatury porušit. Protože je podle našeho názoru text tohoto slibu protiústavním a protože zejména jeho interpretace soudem otevírá volné pole diskriminaci čs. občanů, uvádíme v příloze jeho plné znění.⁶

Příloha: pedagogický slib

Pedagogický slib

Slibuji, že budu vždy pracovat v zájmu dělnické třídy a uskutečňovat politiku komunistické strany ČSSR. Budu věrna ČSSR a budu obhajovat a upevňovat její socialistické zřízení.

Slibuji, že budu zachovávat ústavu ČSSR i ostatní zákony a právní předpisy, budu svědomitě plnit své povinnosti a pokyny vedoucích pracovníků a zachovávat mlčenlivost v pracovních věcech.

Budu podle zásad komunistické výchovy pěstovat v žácích lásku k socialistické vlasti. Povedu je k úctě k dělnické třídě a komunistické straně ČSSR. Budu je vychovávat v duchu marx-leninského světového názoru. Zavazuji se rozvíjet u mládeže internacionální cítění a prohlubovat přátelství se socialistickými zeměmi, zejména se SSSR.

Jsem si vědoma toho, že svým osobním životem, postoji, jednáním, účastí na veřejném životě a vystupováním podstatně ovlivňuji jako socialistický učitel, vychovatel, mistr odborného výcviku chování a jednání žáků i nejbližší veřejnosti.

Při veškerém svém jednání budu mít na zřeteli prospěch ČSSR a jejího lidu. Jsem si vědoma následků, které by pro mne vyplynuly z neplnění slibu.

Informace o Chartě 77, r. 10, 1987, č. 15, s. 14.

POZNÁMKY

¹ Jarmila Strejcová dostala výpověď 27. 11. 1986, ta vstoupila v platnost po uběhnutí tříměsíční lhůty 28. 2. 1987. LP, Sb. VONS, inv. č. 286, sign. I/7, kart. 44, oznámení ředitele Krajského ústavu národního zdraví v Hradci Králové MUDr. Richarda Matušky J. Strejcové o ukončení jejího pracovního poměru formou výpovědi z 27. 11. 1987.

² Domovní prohlídka se uskutečnila 11. 4. 1985.

³ Dokument č. 684.

⁴ Strejcová podala 5. 11. 1987 odvolání ke Krajskému soudu v Hradci Králové. Ten svým usnesením z 5. 4. 1988 nepřipustil zastupování J. Strejcové JUDr. Jánem Čarnogurským, a to bez možnosti odvolání, protože se jednalo již o soud druhé instance. Své usnesení odůvodnil tím, že JUDr. J. Čarnogurský byl v roce 1981 vyloučen z advokacie „*pro nesplnění podmínky oddanosti socialistickému zřízení*“. Strejcová označila senát Krajského soudu v Hradci Králové (předseda JUDr. Ing. Bohumil Brychta, soudci z lidu JUDr. Ladislav Bělka, JUDr. František Zvolánek a JUDr. Pavel Kučera) za předpojatý a trvala na předložení spisu Nejvyššímu soudu [zřejmě ČSR] k rozhodnutí o vyloučení soudců, kteří mají ve věci jednat. Nejvyšší soud žádost J. Strejcové 20. 5. 1988 zamítl. Strejcová se poté snažila alespoň o předání věci jinému krajskému soudu, s tím však žalovaná strana nesohlasila. V dalším jednání byla Strejcová zastupována JUDr. Josefem Plockem, bývalým právníkem arcibiskupství v Praze, t. č. v důchodu.

Celou kauzou se Krajský soud v Hradci Králové v rámci odvolacího jednání zabýval až 22. 9. 1988. Rozsudek prvoinstančního soudu potvrdil, pouze opravil písařskou chybu v čísle paragrafu, o který se odůvodnění soudu opíralo.

Celá kauza byla definitivně ukončena v roce 1990. Nejvyšší soud České republiky nejprve 29. 6. 1990 zrušil rozsudky Okresního soudu v Hradci Králové ze 16. 10. 1987 a Krajského soudu v Hradci Králové z 22. 9. 1988 a vrátil věc Okresnímu soudu v Hradci Králové k opětovnému projednání. Okresní soud v Hradci Králové pak 28. 11. 1990 na základě podnětu J. Strejcové, která 16. 11. 1990 uzavřela s Krajským ústavem národního zdraví v Hradci Králové dohodu o náhradě ušlé mzdy a částečné náhra-

dě nákladů na právní zastoupení, řízení zastavil. Všechny výše uváděné dokumenty viz in: OS v Hradci Králové, spis ve věci sporu mezi Jarmilou Strejcovou a Krajským ústavem národního zdraví v Hradci Králové, č. j. 6 C 157/90.

- ⁵ Rozsudek Okresního soudu v Hradci Králové ze 16. 10. 1987 viz in: tamtéž.
- ⁶ Pracovněprávní perzekuce J. Strejcové vyvolala projevy solidarity v Československu i v zahraničí. Skupina československých občanů se 25. 4. 1988 obrátila na poslance České národní rady a ve své petici je informovala o celém případě a jeho pozadí. Petice je uložena in: tamtéž.

Svou pomoc nabídl Strejcové prezident Federace učitelů v Cincinnati Tom Mooney ve svém dopise ze 14. 3. 1988, LP, Sb. VONS, inv. č. 286, sign. IV/4, kart. 44. K mezinárodnímu ohlasu, který tento případ vyvolal viz dále článek „Czech teacher protests against dismissal“ in: *KNS Newsdesk*, 1987, č. 284 (24. 9.), s. 8–9; článek „Dismissed teacher loses court battle for reinstatement (Czechoslovakia)“ in: *KNS Newsdesk*, 1987, č. 290 (17. 12.), s. 11, a článek „Appeal for dismissed czech teacher postponed“ in: *KNS Newsdesk*, 1988, č. 306 (4. 8.), s. 9; článek „Czech teacher loses battle for reinstatement“ in: *KNS Newsdesk*, 1988, č. 310 (6. 10.), s. 8, a článek „Catholic teacher protests against her dismissal“ in: *Frontier*, listopad–prosinec 1987, s. 22. Tyto články jsou uloženy in: LP, Sb. VONS, inv. č. 286, sign. IV/5 a 6, kart. 44.